

3die Valgkreds antydede, at en Omfordeling af Valgkredsene kunde føre til større Liv, eller om man vil, til mere Strid i Valgkredsene. Jeg kan nemlig ikke anse det for ønskeligt, at paa mange Steder — som det ærede Medlem udtrykte det — Minoriteten har resigneret; jeg vilde tværtimod anse det for meget ønskeligt, om en Omfordeling af Kredse kunde føre til at vække et forøget Liv. Det er efter min Mening ikke heldigt, at i mange Kredse en stor Del af Bølgene mere og mere holde sig borte fra Valgkampen, fordi de have opgivet Haabet om at kunne sætte Noget igjennem. Men derimod tillægger jeg de Betragtninger, der ere komne frem fra andre Sider, mere Vægt. Jeg kan godt forstaa, at det ikke kan være den store Masse af Bølgere saalidt som Repræsentanterne for Valgkredsene kjært, at det Forhold og de Forbindelser, der i en Række af Aar have udviklet sig mellem Repræsentanterne og deres Kredse, blive forstyrrede. Fremdeles lader det sig heller ikke negte, at der efterhaanden har udviklet sig en vis Tilvænthed til hele den Maade, hvorpaa Bølgene nu gaa for sig; man har vænnet sig til at søge hen til et bestemt Sted som sit Valgsted, og en Forandring vilde ganske vist paa mange Steder medføre en Del Uleilighed for mange Bølgere. Ogsaa vil jeg tilføie, at det staar mig ganske klart, at man ved at komme ind paa Valgloven, let fremkalder Stridigheder om mange flere Punkter, og derved i det Hele taget let kan fremkalde politiske Stridigheder, som jeg vil anse det for at være ønskeligt at undgaa, navnlig paa det nærværende Tidspunkt; thi jeg lægger ikke Skjul paa, at jeg beskjender mig til den politiske Anskuelse, at det vilde være særdeles ønskeligt, om Stridigheden maatte tage af og Endrægtigheden tiltage. Men medens jeg saaledes med Hensyn til hvad der er ønskeligt i væsentlige Henseender kan slutte mig til det ærede Medlem og flere andre ærede Medlemmer, er min Opfattelse noget forskjellig, naar der er Spørgsmaal om, hvad der er nødvendigt. Det er min Mening, at Grundlovens § 32, der lyder saaledes: „Antallet af Folkethingets Medlemmer skal omtrent være efter Forholdet af 1 Medlem til 16,000 Indvaanere“, indeholder et be-

stemt Bud, en Forpligtelse, der altsaa ogsaa maa øve sin Virkning paa Rigsdagen og Regjeringen. Det er et ubetinget Bud, som gives i saa Henseende. Nu er det ganske vist, at jeg forstaar ikke denne Grundlovsbestemmelse saaledes, at det foreskrives, at der i hver Kreds skal være 16,000 Indvaanere, hverken mere eller mindre, og at der, hvergang der er stet en Forandring i Indbyggerantallet, skal gøres en Forandring i Valgloven, at der altsaa ogsaa hvergang Folkemængden tiltog, skulde gøres en Forandring i Valgloven. Grundloven har satet til „omtrent 16,000 Indvaanere“, og har derved aabnet Veien for en vis — om jeg maa bruge et fremmed Ord, der har faaet en vis Berømtthed — Latitude i Afvendelsen af denne Bestemmelse, saaledes som det ogsaa er blevet godkendt først af den grundlovgivende Rigsdag og senere af forskjellige Rigsdage. Man har ved den Maade, hvorpaa man har gennemført denne Bestemmelse, der med Forandringen af 14 til 16 jo er gaaet over i den gennemførte Grundlov fra den oprindelige Grundlov af 1849, tilstrækkeligt vist, at man forstaar dette Ord „omtrent“ saaledes, at det virkelig tilsteder en hel Del Spillerum, en hel Del Frihed. Jeg kan forsaavidt være enig med det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds, at dersom Taler kun var om saadanne Afvigelser fra Normaltallet 16,000, der vilde svare til de Afvigelser fra det oprindelige Normaltal 14,000, som fandtes i den oprindelige Valglov, nemlig indtil 17,000 istedetfor 14,000, altsaa nu indtil 20,000 istedetfor 16,000, vilde der vistnok ikke være nogen Nødvendighed for at gjøre Forandringer. Men derimod mener jeg rigtignok, at Afvigelsen kan blive saa stor, at man vil komme i Strid ikke alene med Ordene i Grundlovens § 32, men ogsaa med Manden deri, ved ikke at rette den, og i den Henseende er det mig om at gjøre at henvisse til, at der indeholdes en dobbelt Bestemmelse i Grundlovens § 32: Dels giver den en Regel for Antallet af Repræsentanterne, nemlig at det skal staa i et vist Forhold til Folkemængden her i Landet i det Hele taget, dels foreskriver den, at For- delingen af det hele Antal Repræsentanter,